

шти чърти, единъ прѣгледъ на турско то племе, какво е то било, и какво е то сега. Въпросътъ тукъ не се заключава само въ едно мохамеданство, нъ въ сливането то на мохамедаството въ общий характеръ на една раса. Ний имаме тукъ работа не съ кротката мохамеданска раса въ Индия, не съ Саладинови ти рицари въ Сирия, и не съ образовани ти испански маври. Като начнемъ отъ оня чъренъ день, когато турци ти стѣпиха въ Европа, ний виждаме въ тѣхъ човѣческо общество, което олицетворява въ себе си неприятелътъ на човѣчество то. Дѣто са се появили тии, на всякадѣ са оставили слѣдъ себе си широка кръвава дия; и къдѣто е прониквало тѣхно то владичество, цивилизацията е погинвала, съвсѣмъ е пропадвала изъ видъ. Тии са прѣдставлявали на всякъдѣ властъ и правление на груба сила, въ противоположностъ на управление основано на законъ. Въ тукашния животъ тии са имали за единствено ръководство — неприклоненъ фанатизмъ; въ бъдаштия животъ прѣдставлявала имъ се е една награда — райтъ на чувственностъ та.

Тии бѣхъ наистина страшно въплотение на военна сила. Тѣхно то движение бѣ наказание божие, което угрожаваше цѣла Европа, То бѣ въспрѣно, и не въ едно само поколѣние, отъ геройство то на европейско то население на тия именно страни, честь отъ които служи въ настоящата та минута за театръ на война та и прѣдмѣтъ на дипломатическа дѣятелностъ. Въ прѣдишните врѣмена, цѣло то западно християнство горѣщо е съчувствовало противъ общий неприятелъ; дори въ реформацията, въ епохата на ожесточената внѣтрѣшна борба, въ английски ти черкви са се чели молитви, ако не се сбръковамъ, за успѣхътъ на императорътъ — глава на властъ та на римско-католический свѣтъ — въ война та съ Турци ти.

Обаче, ако и Турчинътъ да е билъ прѣдставитель на грубата сила въ противоположностъ на законътъ, нъ и едно правление, основано само на сила, не може да се поддържа безъ помощъта на разуменъ (интелектуаленъ) елементъ. Отъ тукъ е произлѣзло явление,